

Prejav na stretnutí kresťanskodemokratických strán zo strednej a východnej Európy

(1995)

Milí priatelia,

srdečne vás vítam v Dolnej Krupkej na stretnutí kresťanskodemokratických a príbuzných strán zo strednej a východnej Európy. Stretli sme sa v domácom prostredí – na pôde ex-komunistickej krajiny – vymeniť skúsenosti z dekomunizácie našich krajín. Ak sa zdá, že bývalí komunisti v mnohých krajinách naberajú druhý dych, my sa musíme poradiť, ako by sme mohli začať druhú revolúciu.

Zišli sme sa v zámku Dolná Krupá. Začiatkom minulého storočia tu nejaký čas pobýval Ludwik van Beethoven a tvrdí sa, že tu zložil svoju známu sonátu Mesačného svitu. Beethoven vtedy odišiel z revolučnej západnej Európy, kde zúrili napoleonské vojny, a prišiel sem do pokojnej strednej Európy, aby si tu v tichom prostredí liečil začínajúcu hluchotu. Ako sa časy menia. Dnes platia západoeurópske krajiny ako stabilizované demokracie a stredná a východná Európa je v pohybe, doháňame zameškané desaťročia z komunistického obdobia. V nasledujúcich dvoch dňoch budeme hovoriť o tom, ako chceme urobiť aj naše krajiny znovu pokojnými a zároveň nie hluchými voči potrebám iných.

Kresťanskodemokratická vízia preukázala svoju silu v západnej Európe. Silu jej dodali naše sesterské strany so svojimi vtedajšími vodcami. Chceme sa pokúsiť nanovo preukázať silu kresťanskodemokratickej vízie v iných historických podmienkach v strednej Európe.

Pri uskutočňovaní našej vízie musíme sa boriť s mocenskou rutinou bývalých nomenklatúrnych kádrov, s prebudeným nacionalizmom národov potláčaných komunizmom aj s pohrdaním nad tradičnými hodnotami, bez ktorých nedokážeme uskutočniť našu víziu.

Ale máme na svojej strane aj silné výhody. Predovšetkým je to bezprostredný zážitok pádu komunizmu. Pred našimi očami sa zosypala pyšná stavba komunistickej diktatúry, ktorá kedysi oduševňovala dokonca aj západnú inteligenciu. Poznáme ľudí našich krajín, poznáme naše dejiny a poznáme aj naše riziká. A máme priateľov na Západe – niektorí sú tu medzi nami – ktorí nám veľmi účinne pomáhajú už päť rokov. Spolu s nimi sme schopní uskutočniť najväčšiu myšlienku konca 20. storočia – myšlienka európskej integrácie.

O týchto a o ďalších témach budeme hovoriť v nasledujúcich dvoch dňoch. Keď tunajšie prostredie dokázalo inšpirovať Beethovena, dúfame, že dokáže inšpirovať aj nás k lepšej spolupráci, k novým myšlienkam, ktoré naše krajiny a naši spoluobčania potrebujú. Ešte raz vás vítam v Dolnej Krupě a teším sa na nasledujúce dni.

Dolná Krupá jún 1995